

OPIS KOLEGIJA

OPĆE INFORMACIJE		
Nositelj kolegija	dr.sc. Miroslav Gregurek, prof.struč.stud.	
Naziv kolegija	UPRAVLJANJE PODUZETNIČKIM RIZICIMA	
Studijski program	Stručni kratki studij Poduzetništvo	
Status kolegija	Obvezan	
Šifra	UPR-P-26	
Godina	2.	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave	ECTS koeficijent opterećenja studenata	6
	Broj sati (P+V+S)	60 (30+30+0)

OPIS KOLEGIJA
<i>1.1. Ciljevi kolegija</i> Cilj kolegija je obučiti studente da savladaju osnovne kategorije upravljanja rizicima te prikazati načine i procese upravljanja rizicima poduzetnika koji omogućavaju zaštitu dionika i okoliša u životu poduzeća. Upravljanje rizicima je menadžerski alat u procesu donošenja poslovnih odluka i kreiranja vrijednosti. Svrha kolegija je definirati upravljanja poduzetničkim i ESG rizicima te dati integrirani okvir za upravljanje rizicima u poduzeću. Slično ostalim poslovnim rizicima, važno je razumjeti prirodu ovih rizika, identificirati ih, kvantificirati, a zatim upravljati njima i ublažiti ih. Razvoj kulture upravljanja rizicima, praćenje rizika te kontinuirano prepoznavanje i procjena novih rizika poboljšavaju transparentnost i učinkovitost poslovanja i doprinose stvaranju odgovora na sve volatilnije nepredvidive situacije u okruženju. Cilj kolegija je usmjeren na menadžerski fokus s obzirom na relevantnost rizika za poduzeće u zadanom poslovnom kontekstu. Upravljanje poduzećem u stvarnosti je upravljanje rizicima pa menadžeri koji vode poduzeća najveću odgovornost imaju pri upravljanju takvim rizicima.
<i>1.2. Uvjeti za upis kolegija</i>
<i>1.3. Očekivani ishodi učenja za kolegij</i> 1. formulirati obilježja poduzetničkih rizika, te okvir i postupak upravljanja takvim rizicima, 2. preispitati rizike na razini poduzeća, metode upravljanja njima, te standarde i normizaciju, 3. procijeniti poduzetnički rizik metodama za procjenu takvog rizika, 4. kombinirati kvalitativnu i kvantitativnu analizu kod mjerenja poduzetničkog rizika, 5. valorizirati pokazatelje mjerenja poduzetničkog i ESG rizika, sintetizirati metode internog i eksternog pokrivanja rizika da bi zadovoljili minimalne standarde i norme upravljanja i kontrole poslovnih i ESG rizika.
<i>1.4. Sadržaj kolegija</i> Pojam poduzetničkih rizika; okvir upravljanja, definicija, okvir i postupak upravljanja, izloženost rizicima, uloga rizika u poslovanju, investicijama, tipologija rizika i podjele bez obzira na veličinu entiteta i djelatnost,

rizici prema pristupu upravljanju, rizici s obzirom na vezivanje, na porijeklo, rizici s obzirom na očekivanja, na stvaranje dobiti ili gubitka, na mogućnost prenošenja, na mogućnost mjerenja, rizici s obzirom na utjecaj, na nastup, na pojavnost i na brzinu pojavljivanja.

Globalni rizici i kreditni rejting države, rejting agencije, utjecaj i točnost kreditnog rejtinga, **ESG rizici (ekološki, društveni i upravljački)**, sistemski rizici na razini države, gospodarski, specifični rizici u zemlji, kulturalni i institucionalni rizici, rizik konkurentnosti. Mikro rizici na razini poduzeća, metode upravljanja, standardi, normizacija, upravljanje kvalitetom. Robni, financijski i transportni rizici. Zakonodavni temelji sigurnosti hrane, HACCP, norme poljoprivredno-prehrambene industrije, rizik ročne i strukturne neusklađenosti, rizik deponiranja i ulaganja, pravni i reputacijski rizik. Metode za procjenu rizika; popis za provjeru (Check sheet), **mapiranje rizika, Analiza scenarija, Ankete i intervjui**, aketni upitnik, **analiza podataka**, analiza "što - ako", dijagram uzroka i posljedica, multipliciranje vjerojatnosti i konzekvence, matrica vjerojatnosti i konzekvence, kombinacija metoda multipliciranja i matrice, registar rizika, Kvalitativna analiza rizika ulaganja, **Benchmarking upravljanja u odnosu na najbolju praksu u industriji i regulatorne zahtjeve**, stabla odlučivanja, teorija preferencija ili korisnosti, procjena kreditnog rizika, parametri, izloženost i vjerojatnost defaulta, gubitak u nastalom defaultu, očekivani i neočekivani gubitak, standardni troškovi rizika. Kvantitativna analiza rizika; COBRA, RuSecure, OCTAVE, COBIT, ALE. Mjerenje poduzetničkih rizika, odnosi iz bilance, odnosi likvidnosti, odnosi iz računa dobiti i gubitka, poluge, odnosi pokrića, aktivnosti, profitabilnosti. Poduzetnički rizik i analiza osjetljivosti, analiza scenarija, Monte Carlo simulacija, Beta risk unutar tvrtke, točka pokrića, odnos strukture kapitala, analiza trenda, rangiranje, ROI i Du Pontov pristup, ROE, procjena novčanog toka. CAPM i APM model, mulati-faktorski modeli, regresija ili Proxy Modeli, komparativna analiza modela tržišnih rizika, Value at Risk (VaR), parametarski model, povijesna simulacija. Eksterno osiguranje od poduzetničkih rizika; premija osiguranja, osigurani događaj, vrste štete, viša sila. Interno pokrivanje rizika; samoosiguranje, faktoring, forfeiting, hedging, derivati, troškovi upravljanja rizicima. Instrumenti osiguravanja plaćanja, zadužnica, bankovna jamstva i garancije, mjenica, međunarodni dokumentarni akreditiv, inkaso dokumenata, trgovačko kreditno pismo, čekovi, prijeboj, cesija i asignacija. Metode upravljanja i kontrole rizika; ISO standardi, nacionalne i međunarodna norma za upravljanje rizicima, sustav upravljanja kvalitetom, COSO okvir upravljanja rizicima.

1.5. <i>Vrste izvođenja nastave (staviti X)</i>	x predavanja ☐ seminari i radionice x vježbe ☐ obrazovanje na daljinu ☐ terenska nastava	x samostalni zadaci ☐ multimedija i mreža ☐ laboratorij ☐ mentorski rad ☐ ostalo –
---	---	--

1.6. Obveze studenata

Obveze studenata detaljno su propisane Statutom, Pravilnikom o studiranju te Uputama o obvezama studenata. Ključne obveze studenata su:

DOLAZNOST NA NASTAVU: studenti imaju obavezu pohađati nastavu, aktivno pratiti predavanja i vježbe te konstruktivno sudjelovati u nastavi, a za stjecanje prava izlaska na ispit potrebno je prisustvovati na nastavi u postocima propisanim Pravilnikom o studiranju. Za svakog studenta bilježi se njegova prisutnost na nastavi kroz sustav digitalne referade Infoeduka. Minimalne obveze su;

- Redovni studenti trebaju prisustvovati na barem 70% od ukupnog broja sati nastave da bi ostvarili pravo na potpis.
- Izvanredni studenti trebaju prisustvovati na barem 50% od ukupnog broja sati nastave da bi ostvarili pravo na potpis.

POLAGANJE ISPITA: za ostvarivanje pozitivne ocjene iz predmeta potrebno je ostvariti najmanje 54 boda iz nastavnog predmeta, ali i najmanje 50% bodova po svakom ishodu učenja. Detaljnije je način polaganja ispita opisan u točki Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu.

PROJEKT: Pisanje individualnog rada; izvješće o rizicima na slučaju iz prakse.

ZADAĆE: Rješavanje zadataka za vježbu, rješavanje praktičnih primjera iz prakse

1.7. Praćenje rada studenata (dodati X uz odgovarajući oblik praćenja)

Pohađanje nastave	x	Aktivnost u nastavi		Seminarski rad		Eksperimentalni rad	
Pismeni ispit	x	Usmeni ispit		Esej		Istraživanje	
Projekt	x	Kontinuirana provjera znanja	x	Referat		Praktični rad	
Portfolio		Zadaće	x				

1.8. Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu

Ocjenjivanje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i na završnom ispitu provodi se temeljem Pravilnika o studiranju EFFECTUS veleučilišta.

Radi učinkovitijeg napredovanja studenata u nastavi provode se predavanja, vježbe, projekt, kontinuirana provjera znanja (međuispiti i zadaće) i ispit. Na taj način studenti usvajaju manje nastavne jedinice i lakše savladavaju gradivo predmeta.

Tablica 1: Raspodjela broja bodova kroz sljedeće aktivnosti:

Aktivnost	ECTS bodovi	Ishodi učenja	Aktivnost studenata	Metoda vrednovanja	Maksimalni broj ocjenskih bodova
Pohađanje nastave	2	1-6	Sudjelovanje na nastavi - predavanja i vježbe	Potpisne liste	0
Međuispiti	2,5	Međuispit 1 – ishodi 1, 2 i 3 Međuispit 2- ishodi 4, 5 i 6	Pisana provjera znanja s pitanjima različitog tipa (dva pitanja po svakom ishodu su esejskog tipa plus jedan kvantitativin zadatak)	Provjera točnih odgovora Međuispit 1 – max. 36 bodova (max. 12 po ishodu) Međuispit 2 – max. 36 bodova (max. 12 po ishodu)	0 - 72
Zadaće	0,5	Ishodi 1-2	Rješavanje zadataka za vježbu, rješavanje praktičnih primjera iz prakse	Kriteriji za ocjenu zadaće Max. 4 boda po ishodu	8
Projekt	1	Ishodi 3-6	Pisanje individualnog rada; analiza poduzetničkog ili ESG rizika na slučaju iz prakse	Provjera točnih rješenja (ocjenjivanje) Max. 5 bodova po ishodu	20

Završni ispit*		1-6	<i>Prisutnost na pisanoj provjeri znanja s pitanjima različitog tipa + predaja pisanog individualnog rada</i>	<i>Provjera točnih odgovora (ocjenjivanje)</i>	0-100*
Ukupno	6	/	/	/	100

*ZAVRŠNI ISPIT – student koji tijekom kontinuirane provjere znanja nije ostvario uvjete za prolaz ispita (ostvario ukupno najmanje 54 boda iz predmeta i zadovoljio donji bodovni prag usvojenosti svakog ishoda učenja tj. minimalno 50% bodova svakog ishoda učenja), na završnom ispitu može polagati ishode učenja predmeta. Na završnom ispitu moguće je ostvariti max 100 bodova. Student može dobiti dodatne bodove na Challenge ishodu učenja.

Tablica 2: Raspodjela broja bodova kroz sljedeće ishode učenja:

NAZIV ISHODA UČENJA	MEĐUISPIT/ISPIT	ZADAĆE	PROJEKT	UKUPNO
ISHOD 1	12	4	0	16
ISHOD 2	12	4	0	16
ISHOD 3	12	0	5	17
ISHOD 4	12	0	5	17
ISHOD 5	12	0	5	17
ISHOD 6	12	0	5	17
UKUPNO	72	8	20	100

Pismeni ispit sadržava sljedeće metode procjene znanja:

- Esejsko-problemska pitanja na koje se traži odgovor koji demonstrira identifikaciju i definiciju ključnih pojmova, njihovo povezivanje i odgovarajuće argumentacije višeg stupnja složenosti (za ishode 1- 6)
- Računski zadaci s odgovarajućom argumentacijom i interpretacijom uz korištenje primjera stvarnog ili izmišljenog poduzetnika (za ishode 1- 2)

Projekt izrađuje svaki student samostalno i prezentira ga kroz metode, procese i rezultate s obrazloženjima i argumentacijom koja zahtijevaju identifikaciju problema, analizu, sintezu, povezivanje i kritičku prosudbu radi stjecanja bodova (za ishode 3 do 6).

Tablica 3: Kriteriji za ocjenu projekta

Kriterij	Nedovoljno	Dobro	Izvršno	bodov max.
1. Sadržaj i struktura rada, korištenje izvora, prikaz tabela i slika	Postavljeni ciljevi projekta pokazuju slabo razumijevanje. Struktura rada je loša. (1 bod)	Postavljeni ciljevi projekta pokazuju dobro razumijevanje. Struktura rada je dobra. (5 boda)	Postavljeni ciljevi projekta pokazuju razumijevanje. Struktura rada je izvršna. (10 bodova)	10

2. Kvaliteta izrade projekta, razrada strukture rada. Primjena odgovarajuće terminologije.	Riječi i izrazi nisu usklađeni s terminologijom. Izvješće o poslovnim rizicima s adekvatnom analizom nisu zadovoljavajuće obrađeni (1 bod)	Riječi i izrazi su usklađeni s terminologijom. Izvješće o poslovnim rizicima s adekvatnom analizom su zadovoljavajuće obrađeni (5 bodova)	Riječi i izrazi su usklađeni s terminologijom i pokazuju razumijevanje njihovog značenja. Izvješće o poslovnim rizicima s adekvatnom analizom su izvrsno obrađeni. (10 bodova)	10
Ukupno	2	10	20	20

OCJENJIVANJE:

Za ostvarivanje pozitivne ocjene iz predmeta student mora kumulativno ispuniti dva uvjeta: ostvariti ukupno najmanje 54 (pedesetčetiri) boda iz predmeta, odnosno zadovoljiti donji bodovni prag usvojenosti svakog pojedinog ishoda učenja koji iznosi 50% ukupnih bodova ishoda učenja. Ishodi 1 i 2 imaju domaće zadaće sa po 4 boda, a za ishode 3 do 6 obavezan je pisani individualni rad koji nosi maksimalno 20 bodova.

Ocjene se računaju temeljem sljedeće distribucije bodova:

BROJ BODOVA	OCJENA
0,00 – 53,90	Nedovoljan (1)
54,00 – 64,90	Dovoljan (2)
65,00 – 79,90	Dobar (3)
80,00 – 89,90	Vrlo dobar (4)
90,00 i više	Izvrstan (5)

1.9. Obavezna literatura i broj primjeraka u odnosu na broj studenata koji trenutačno pohađaju nastavu na kolegiju

Naslov	Broj primjeraka	Broj studenata
Andrijanić I, Gregurek, M, Merkaš Z.: Upravljanje poslovnim rizicima, Plejada d.o.o., Zagreb, 2016.		
ppt i materijali s predavanja		

1.10. Dopunska literatura Dvorski Lacković I; Miloš Sprčić, D: Upravljanje rizicima naklada SLAP, Zagreb, 2023.

1.11. Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih znanja, vještina i kompetencija

- *statistička obrada i analiza rezultata ispita (provjera Gaussove krivulje-normalna raspodjela uspješnosti, uspoređivanje i praćenje rezultata ispita različitih generacija, analiza razumijevanja pojedinih modula/pitanja na ispitu i dr.),*
- *provođenje ankete među studentima,*
- *evaluacije i samoevaluacije nastavnika,*

- *postignuti rezultati, stupanj razumijevanja i znanja tijekom izrade seminarskog rada,*
- *postignuti rezultati i stupanj znanja prikazan tijekom izrade i obrane završnog rada (studenata koji odaberu diplomski rad iz ovog predmeta),*
- *analiza izvješća voditelja centra kvalitete te*

povratna informacija od strane studenata koji su već diplomirali o korisnosti sadržaja ovog predmeta u obavljanju poslova kojim se bave.